

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณที่มุ่งศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดบริการสาธารณะท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยวัง อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดให้ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยวัง จำนวน 13 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 5,692 คน (งานทะเบียนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยวัง ข้อมูล ณ พฤศจิกายน 2553)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดให้ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยวัง จำนวน 374 คน โดยวิธีการหากกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากรตามสูตรทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ดังนี้ (บุททพงษ์ กัวยวรรณ. 2543 : 73)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของกลุ่มประชากร (5,692)

e คือ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (0.05)

แทนค่าในสูตรจะได้

$$n = \frac{5,692}{1 + 5,692(0.05)^2}$$

$$n = \frac{5,692}{15.23}$$

$$n = 373.74$$

หรือประมาณ 374 คน

เนื่องจากผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว มีทั้งสิ้น 13 หมู่บ้าน จึงทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนประชากรของแต่ละหมู่บ้านได้ จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้านดังนี้

ตารางที่ 5 การจำแนกขนาดหมู่บ้าน และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากรทั้งหมด	ขนาด	จำนวนประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1,2,5,6	เดี่ยว	3,169	L	2,290	150
9,12,13	หนองกุ้ง	1,476	L	1,054	69
3	ลาดสระบัว	960	M	653	43
4	กุดสังข์	535	M	391	26
7	หนองโจด	724	M	557	37
8	หนองดุมพุก	358	S	269	18
10	หนองเต้	450	S	297	19
11	โคกคันจ้อง	252	S	181	12
รวม		7,924	-	5,692	374

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์รวมทั้งกรอบแนวคิดของการศึกษา โดยแบ่งเนื้อหาและโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสาธารณะท้องถิ่น กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยจั่ว อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของ ลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 72 - 73) โดยแบ่งคำถามตามการบริหารกิจการสาธารณะจำนวน 6 ด้าน และการมีส่วนร่วมจำนวน 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 4 ข้อ
2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตจำนวน 4 ข้อ
3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

จำนวน 4 ข้อ

4. ด้านการวางแผนส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว

จำนวน 4 ข้อ

5. ด้านการบริหาร การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จำนวน 4 ข้อ

6. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการบริการสาธารณะท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยจั่ว อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้า ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีการสร้าง แบบสอบถามจาก เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้าง แบบสอบถาม

3. ศึกษา ความหมาย ทฤษฎี หลักการ แนวคิด องค์ประกอบเพื่อนำมาจัดทำนิยามศัพท์เฉพาะและนำนิยามศัพท์เฉพาะมาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

4. พัฒนาแบบสอบถามเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดบริการสาธารณะท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวงัว อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

5. นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

6. นำร่างแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา และความเป็นปรนัยของเครื่องมือด้าน โครงสร้างด้านเนื้อหา โดยการหาค่า IOC (Item-Objective Congruency Index) ผลการวิเคราะห์ค่า IOC พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่าเท่ากับ 1.0 โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

6.1 นายรณชิต พุทธรธา วุฒิการศึกษารัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม.) สาขาวิชาการปกครอง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน โครงสร้างเนื้อหา

6.2 นายชาญยุทธ์ โคตะนนท์ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

6.3 นางจิรวรรณ โสภาก วุฒิการศึกษา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาวิชาสถิติประยุกต์ มีความเชี่ยวชาญทางด้านสถิติและระเบียบวิธีศึกษา

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานค้นคว้าอิสระ เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วไปทดลองใช้กับประชาชน ในกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด แล้ววิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.9533

8. นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไข จัดพิมพ์เป็นชุดสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลในขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนตัวอย่าง
2. ขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยวัง เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล โดยแนบแบบสอบถามที่ลงรหัสของแบบสอบถาม จำนวน 374 ชุด เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และฝากผ่านหัวหน้าหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยวัง โดยชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วนในช่วงระหว่างวันที่ 1 – 10 กันยายน พ.ศ. 2554
4. เมื่อถึงกำหนดวันสุดท้ายของการเก็บแบบสอบถามคือวันที่ 11 มิถุนายน 2554 ผู้ศึกษาขอรับแบบสอบถาม คืนจากหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยวัง
5. ตรวจสอบจำนวนและความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ซึ่งครบตามจำนวนทั้งสิ้น 374 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และดำเนินการในขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม หลังจากดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแล้ว
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form) โดยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
 - ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดบริการสาธารณะท้องถิ่นกรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยวัง อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2549 : 100) ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด กำหนดให้ 5 คะแนน

ระดับการมีส่วนร่วมมาก กำหนดให้ 4 คะแนน

ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง กำหนดให้ 3 คะแนน

ระดับการมีส่วนร่วมน้อย กำหนดให้ 2 คะแนน

ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด กำหนดให้ 1 คะแนน

นำค่าเฉลี่ยที่ได้มาแปลความหมาย โดยนำไปเทียบกับเกณฑ์ เพื่อแปลความหมายดังนี้ โดยมีการกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย และความหมายจากการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย (บุญชม ศรีสะอาด. 2549 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดบริการสาธารณะท้องถิ่นของ

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอขยงคลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้การพรรณนาวิเคราะห์จำนวนความถี่ ในการตอบแบบสอบถาม

3. นำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบเครื่องมือ

6.1.1 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item total Correlation) ค่าประสิทธิภาพในการจำแนกคุณลักษณะผู้ตอบแบบสอบถามคะแนนสูงกับผู้ตอบแบบสอบถามคะแนนต่ำ

6.1.2 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ค่าความน่าเชื่อถือ หรือความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าทั้งฉบับ

6.2 สถิติพื้นฐาน

6.2.1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (อวยพร เรืองตระกูล. 2553 : 50)

จากสูตร $\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

6.2.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นการวัดการกระจายที่ได้รับกรนำไปใช้อย่างกว้างขวาง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ รากที่สองของค่าเฉลี่ยของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (เบี่ยงเบนจากค่าเฉลี่ย) มีสัญลักษณ์หลายแบบ หาได้จากสูตร ดังนี้ (อวยพร เรื่องตระกูล. 2553 : 67)

จากสูตร $S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n-1}}$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	\sum	แทน	ผลรวม

6.2.3 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมจำแนกตามขนาดหมู่บ้าน ใช้การวิเคราะห์โดยสถิติ F -test (One-Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบที่ระดับ .05 และทดสอบรายคู่ โดย เชฟเฟ (Scheffe) (อวยพร เรื่องตระกูล. 2553 : 193-208)